

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ЕЛЕКТРОТЕХНИКА – ВАРНА

Утвърждавам:

Живка Москова

Директор на ПГ по електротехника

29.01.2018г.

УЧИЛИЩНА ПОЛИТИКА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ И ИНТЕРВЕНЦИЯ НА НАСИЛИЕ И ТОРМОЗ

Основание за разработване: Механизъм за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование, утвърден със заповед №РД09-5906/28.12.2017г. на министъра на образованието и науката

Основни цели:

Изграждане на цялостен училищен подход, включващ координирани и последователни усилия за предотвратяване на тормоза и насилието в училище, включващ:

1. Създаване на позитивна култура и климат в училището;
2. Повишаване осведомеността на всички участници в процеса на училищното образование, че насилието е неприемливо поведение;
3. Разработване на система за превенция, създаваща условия за превантивна работа с класа и запознаването на учениците с различните форми на насилие и тормоз;
4. Създаване на система за интервенция чрез разработване на процедури във връзка с всяка една проява на насилие и тормоз;
5. Създаване на система за предоставяне на подкрепа за пострадалите и въввлечените в ситуациите на насилие и тормоз;
6. Развиване на устойчива система за изграждане на капацитет у всички участници в образователния процес под формата на обучителни дейности, механизми за сътрудничество с външни за училището служби, организации или институции, изграждане на ефективна система за дежурства в сградата на училището и други;
7. Създаване на механизми за проследяване на ефективността от дейностите по превенция и интервенция.

Основни задачи:

1. Полагане на системни усилия за възпитаване у учениците на социални умения и нагласи, които не допускат насилие във взаимоотношенията;
2. Подобряване на физическата среда в училище, която не съдържа предпоставка за изява на агресивното поведение и в същото време създава условия за формирането на класа като общност;
3. Работа с нагласите към ученето, основано на екипната работа и споделяне на проблеми в общността на класа, както и проектно-базирано обучение и изнесени дейности;
4. Създаване на последователни стъпки за разбиране на последиците от насилието и тормоза и мерки за подкрепа на учениците за справяне с неприемливото поведение, които не наблягат на наказанието.

Основни дейности:

1. **Създаване на Координационен съвет** – отговаря за планиране, проследяване и координиране на усилията за справяне с насилието и тормоза. Ръководи се от заместник-директор, определен от директора и включва в състава си училищния психолог, учители, ученици и родители;
2. **Оценка на ситуацията** - Оценката съдържа описание за това, доколко заинтересованите страни са запознати с темата за насилие и тормоз, какви видове и форми на насилие и тормоз има в училището, колко често се проявяват, къде са местата, на които най-често се случват, кои са участниците, как се е реагирало до момента, какво следва да се предприеме за да бъде реакцията ефективна. Оценката се организира от училищното ръководство и се осъществява от Координационния съвет в началото на учебната година, като за целта могат да се използват специални въпросници, дискусии с участието на цялата училищна общност, фокус групи с ученици, учители и родители и други;
3. **Изготвяне на план за превенция и интервенция на насилието и тормоза** – изготвя се и се реализира от Координационния съвет и се утвърждава от директора на училището с продължителност от една учебна година, като се актуализира в началото на всяка учебна година. Планът включва описание на всички дейности по превенция и интервенция на ниво училище и ниво клас със срокове и отговорности по изпълнение на дейностите по превенция и интервенция.
4. **Дейности по превенцията на насилието и тормоза** – включват комплекс от мерки, които имат за цел ограничаване и/или елиминиране на предпоставките и рисковите фактори, допринасящи за насилието.

4.1. Дейности по превенция на равнище училище:

- ✓ **Актуализиране на етичен кодекс на училищната общност**, включващ всички участници в училищното образование;
- ✓ **Създаване на единни училищни правила** - регламентират задълженията на всички служители, свързани със случаите на насилие и тормоз. Изготвят/актуализират се от Координационния съвет до края на месец септември и се залагат в Правилника за дейността на училището. Включват следните дейности:
 - ✓ Формулиране на предложения от всеки клас за правила на поведение и ценности, обобщаване на всички предложения, договаряне на единен механизъм за реагиране при всяка проява на тормоз и насилие;
 - ✓ Прилагане на програми за развитие на личните и социалните умения на учениците;
 - ✓ Ясно разпределение на конкретни отговорности на всички възрастни в училището;
 - ✓ Подобряване на системата за съобщаване на случаи на насилие и тормоз;
 - ✓ Включване на експерти, родители и самите ученици в процеса на създаване и реализиране на всички интервенции;
 - ✓ Използване на подхода за работа с връстници;
 - ✓ Повишаване квалификацията на учителите за справяне с критични ситуации;
 - ✓ Разработване на мерки за включване на родителите;
 - ✓ Запознаване на цялата училищна общност с определението, проявлението и последиците от насилието и тормоза;
 - ✓ Подобряване на системата за дежурство;
 - ✓ Повишаване квалификацията на педагогическия персонал за работа с програмите, включително реализиране на специализирани обучения;
 - ✓ Информирание и актуализиране на информацията за наличните ресурси в общността – съществуващи услуги и програми за превенция и противодействие на насилието и тормоза в училище

4.2. Дейности за превенция на ниво клас:

- ✓ Обучителни дейности, в които водеща роля има учителят/класният ръководител и включват различни форми на групово работно, дискусии, решаване на казуси, ролеви игри, споделяне на опит;
- ✓ Изработване на общи правила на поведение и договаряне на процедура, в случай на нарушаване на правилата в класа;
- ✓ Използване на подхода за работа с връстници – ползване на ученическите съвети, различни инициативи, идващи от учениците;
- ✓ Провеждане на тематични родителски срещи.

5. **Дейности по интервенция** – последователни действия и мерки, които целят спиране и разрешаване на възникнала вече ситуация на насилие, тормоз и криза и се реализират като се отчитат индивидуалните потребности на всяко дете, въввлечено пряко или косвено в ситуацията, като се прилага принципът на най-добрия интерес на детето.

5.1. **Дейности по интервенция на ниво училище** – включват се в Годишния план на училището и се приемат на първия педагогически съвет за учебната година. Включват:

✓ **Водене на училищен дневник** със случаи и процедури за управление на информацията – създава се за целите на анализа и планирането на цялостната училищна политика за превенция и интервенция на насилието и тормоза в училище. В него се документират ситуации, съответстващи на нива две и три, според класификацията в Механизъм за противодействие на тормоза и насилието между децата и учениците в училище, утвърден със заповед №РД09-5906/28.12.2017г. на министъра на образованието и науката, при които е необходима и намесата на координационния съвет. На базата на вписаните ситуации, координационният съвет извършва анализ и оценка на риска от продължаване на насилието и тормоза. Координационният съвет е отговорен за анализа и разпознаването на ученици, които участват и се въвличат в ситуации на насилие и тормоз, без значение дали извършват проявите или са пострадали от насилието. От анализа координационният съвет дава становище за индивидуална работа по случай с дете, което се намира в ситуация на риск по смисъла на Закона за закрила на детето и Закона за предучилищното и училищното образование, предлага мерки и конкретни интервенции, които могат да бъдат индивидуална, групово работно и други. Координационният съвет дава становище и насочва ученика към допълнителна подкрепа за личностно развитие на дете в риск;

✓ **Инициране на работно по случай, включително насочване на случая към други служби** – при случаи от трето ниво, както и по преценка при случаи от второ ниво, незабавно се уведомява Дирекция „Социално подпомагане“ (отдел „Закрила на детето“) и/или полицията. Индивидуалната работно по случай с дете се осъществява интегрирано от мултидисциплинарен екип с представител на всички институции, включително и на училището. При становище от Координационния съвет в училището за инициране на работно по случай или ако не се свика Координационен механизъм за взаимодействие при работно в случаи на деца, жертви на насилие или в риск от насилие, и за взаимодействие при кризисна интервенция, училищният психолог иницира работно по случай с детето. Всеки служител в училището е длъжен при установяване на случай на насилие и тормоз незабавно да уведоми директора на училището.

5.2. **Дейности по интервенция на ниво клас** – отнасят се до всички ситуации на насилие и тормоз според приетата класификация:

- ✓ Обсъждане между учениците и учителя/класния ръководител с цел изясняване на възникнал проблем, влиянието върху всички участници и свидетели, последствията, както и възможните решения;
- ✓ Съвместни действия между класен ръководител или учител и училищния психолог и включване на външни специалисти.

- ✓ Използване на посредник при разрешаване на конфликта;
- ✓ Провеждане на тематична родителска среща.

6. Работа с родители:

Родителите се привличат като партньори в дейностите по превенция и интервенция. Партньорството с родителите за съдействие по превенция на насилието и тормоза се осъществява чрез:

- ✓ провеждане на тематична родителска среща;
- ✓ включване на родители в Координационния съвет на училището;
- ✓ идентифициране на родители, изявили желание да бъдат посредници между училището и родителите или други организации и институции, когато това се налага.

Партньорството с родителите в случаи на интервенция: във всички случаи е необходимо родителите на участващите в ситуацията на насилие и тормоз ученици да бъдат уведомени за случилото се, както и за предприетите от училището действия за разрешаване на ситуацията. В случай, че родителите отказват да съдействат или по някакъв начин възпрепятстват действията на училището, учителят/класният ръководител следва да се обърне към координационния съвет и случаят да се обсъди.

7. Ресурсна обезпеченост:

Училищното ръководство е задължено да осигурява:

- ✓ Ежегодно обучение на служителите по теми, свързани с насилието и тормоза;
- ✓ Обучени специалисти за интервенция в ситуации на тормоз в училище, а при липса на такива да се обърне към външни специалисти;
- ✓ Информация и материали по темата за насилието и тормоза в училището, в това число и на интернет страницата на училището.

Актуализираната Училищна политика за превенция и интервенция на насилие и тормоз е приета на заседание на педагогическия съвет, в присъствие на непедагогическия персонал на 29.01.2018г. /Протокол №6/.